

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Janvier 1925 — No 173

اِجْتِهَاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آونمازہ : سالہی [۲ نسخہ]

داخلہ : ۲۰۰ خارجیہ : ۲۰۰

۱/۲۰۰ اضافی کاغذی ہر د

ادارہ : خا . ی

چھاپ : « اجتہاد » پریس

تلف : ۸۰۵

بکر منجی سنہ

نومبر : ۱۷۳ - ۱ کانون ثانی ۱۹۲۵

ناطقه تهكمكه آچيقجه تزييفدن، تحقيردن چكينه دك .
عقلك حر ، وجدانك حر ، ناطقهك حر ايدى ،
سربستى حر كانك زمان زمان يالكز سمنمغام قوللرك
آراسنده مختل اوياوردى .

سكز ، طقوز عصرلق بر زمانه شرف و یرن ارباب
شعرو حكمت دهائى ، فضائلكى تحييل ايله افتخار ايتديلر . . .
امين اول كه اونلرك اخلاق ده سكا دنيانك صوكنه قدر
عرض تكریم ايله مباهى اولاجقلردر .

روان مسعوديكه بدن بىكرجه سلام ، بىكرجه
تحفه احترام . اى حكيم داهى !

ازمير توقادى زاده

هامش : شكيب

خيامى عقل قاصرمله رباعيلرندن آكلایه بيكديكم كى
صوريه چاليشدم . امينم كه قصورلرم واردر . اونك روح
بلندينه محترم قائلردن عفو ديلرم . ش

دوقتور عبدالله جودت بكك مکتوبى (حرفكر) دن
۲۳ كانون اول، ۲۹۲۴ آقره [*]

(توحيد افكار) غزته سى مدير يئته

۲۰ كانون اول ۱۹۲۴ تاريخلى نسخه كزده (عبدالله
جودت بك ده مبعومى اولاجق ؟) عنوانلى مقاله كزى
دون كوردوم . ذهنيك كزجه بااعطف ايتديك كز كناهلر
شونلردر : ۱ دینسزلك ۲ خست ۳ فرانسز و انگليز
دوستلنى .

ايسته جوابم : دين بر منظومه افكار و اعتقادات
ايسه بنده بونك اك قوتليسنك بولونديغنى اوتوز بش
سنهك عمرم واون بيك صحيفهك آثارم اثبات ايدر بونى
سز بيله اعتراف ايدييور و اعتراف ايتديك كزك فرقه
و رميورسكز يوقا كر دين برطاقم خرافاته وغيرمعقولاته
اينامق ويا اينانير كورورونمك و خلقك جهل و تعصبى
اوقشاياردق دنيالق طوبلامق ايسه بو معناده كى ديندارلق
كيم ايسترسه اونك اولسون . بويه ديندارلقدن و ديندارلردن
ابا واستكراه ايدهرم . بنم دينى اوكرنمك ايسترسه كز
[*] چيكمشدر فقط قوت واهميتنى غائب ايمه مشدر . - حرفكر -

(اجتهاد) ك غالباً ۱۹۸ نجى نسخه سنده «ريم» عنوانيله
باصيلان شو قطعه ي اوقويك ؟

معبودم فضيلت فكري ، نمازم ،
سومكدر هر جاني عاجز ، مقتدر ؛

قبه م نهايتسز فضا ، ييلدزلر
تسبيحكم آلتون دانه ليدر .

خسيسللكه كچيورم : كيمك بنده اون پاره سى
قلمشدر ؟ كيمك مالنه كوز ديكمشمدر .

كديمنمله و دماغمك تريله قازانديغ پارهك قيمتى
بيدرم ، چونكه حريمى ، استقلالى ، چوق سومرم و استقلال .
لك آناسنك اقتصادى استقلال اولديغنه قانم واك عزيز
دوستمه بيله عرض احتياج ايمك وضعيته دوشمك دن
مدهش بر خوف ايله قورقارم . مخلنده ايتار ايده بيلمك
ايچون مجلسز صرفلردن چكينييم . پاره ايچون كيمه ونه يه
سر فرو ايتشم ؟ (كوكله) عنوانلى شو :

روان ايكن فللككده اكيلمك آيدنى

ديدمى هيچ سانا اى سر فراز كوكلم : اكيل ؟

ايشينديريدك اولايدي چاغيرديغكده حيات

چاغيرديغك فقط ايواه ذى حيات دكل !

قطعه سنك ايلك يئته كوكلم «حاشا» جوابى و يرمشدر .
فرانسز و انگليز دوستلغنه كچيورم : متاركه مدتلك
ايكى سنه سى ائناسنده حيه مدير عمومى بولوندم و مأمور
اولديغ زمان فرانسز و انگليز اطباسنى دائره مك امراض
ساريه ايله مجادله فعاليتنه اشتراك ايدر بولدم . بو طبييلرك
مقصد و فعاليتلرى بزم مقصد و فعاليتمك عيني ايدى .
طبييلر ، يالكز صلح و متاركه زماننده دكل حال حربده
بيله بين الملل بر وضعيته درلر . اونلر غير مسلحدرلر ،
اونلر آنجق نوع بشره مسلط اولان ميقرولره و هر
نوع عوائل مرضه قارشى مسلح و محاربدرلر . صليب
احمر هلال احمر ك همشيره سى در . اونلر خصومت دوليهك
خارجنده درلر . طيب ايله دشمن اوله رق چاليشا .
ييليرمى ؟ ترقى و تكامل ساحه سنده كى تفوق آشكار اولان
«آنگلوساكسون» ك ادبياتنه ، صنايعنه ، اصول تربيه سنه
صلاحت سنجي سنه تعبير عمومى ايله حرنه حيرانم . ده
مكتب طيبه صره لرنده ايكن (شكسپير) ك (هاملهت) ينى

ترجمیه باشلامشدم . بوندن ۱۴ سنه اول انحطاطمرك
 اوج سبندن برينك ده لاتين حرثي رينه آنغلوساقسون
 حرثي قبول ائتمه مش اولماض اولديغني (فلسفه سانخه لری)
 آدلی کتایمده یازمشدم . بوکون دخی عینی اعتقاددهیم .
 مکتبلریمزده فرانسه لسانک یانده انکلیزجه نك مجبوری-
 التحصیل لسان اولماسی طرفداریم . فرانسه خوجهرلم
 ودوستلرم بوقاعتمدن دولایي بانا کوچمنزلر . چونکه
 بو حقیقتلری کورمه مه مساعد اولان نوری بانا اونلر
 ویرمشلردر . اولنرک لسانی بیلیمک سایه سنده بونلری
 بیلیمشدر . منهیچ ، متفکر ، انقلابچی فرانسه روحمرك،
 تورکیادن صوکره ، وطنیدر . (شکسپر) ، (داروین) ،
 (سپنسر) ، (شاللی) (سوکسی ایلهمتعب پاپاس) (لویدجورج) (ک)
 سرسم ، ویدلانه سیاستی آره سنده هیچ بر علاقه یوقدر .
 حرب ائناسنده ، (آلمان - تورک دوستلق یوردی) بنا
 ایدلمک اوزره انورپاشا طرفندن استملاک ایدلمش اولان
 عرصه یه متارکدن صوکره (تورک - انکلیز) یاخود (تورک
 فرانسه) دوستلق یوردیمی یاپیلماسنی تنسیب ایدرسک؟
 سؤالی برمکتوبله بندن صوران برقارمه «اورایه نه (تورک-
 فرانسه) نه (تورک - انکلیز) دوستلق یوردی یاپیلما ملی اورایه
 تورک وعقل دوستلق یوردی بناسی یاپیلما ملی در» جوانی ویردم .
 بوجواب متارکدن صوکره چیقان (اجتهاد) لردن برینک
 قیاغنده طبع اولونمش در . بنسرك قفا کزك آکلایینیجه کی
 ققاده برانکلیز دوستی اولسه یدم اورایه برانکلیز تورک دوستلق
 یوردی یابالم جوانی ویردم بوجواب اوزمانک پک آلامود
 برجوانی اولوردی . معهودانکلیز محباری جمعیتنه کیرمه مش
 اولمام و حکومتجه مضبوط اعضاسی لیسته سنده اسممک
 بولونماسنی بنم انکلیز دوستلغمک ماهیت علمیه ومدنیه سنی
 کوسترن بارز بر دلیل فطیدر . حساسی ویره میه حکم
 برعلم بولونسه یدی بنده باشقالری کی یابار و شیمدی بوراده
 بولونمازدم . حریم وجدانکزده حقیقتک بو مرکزده
 اولدیفنه قانع اولسه کز کرکدر . قله ریقال لردن ، قاره
 قوتخیلردن متشکل برفرقه بنم مبعوثلغه نامزدلکم یاعلان
 ایتسه یدی ویا بویله برشی موضوع بحث اولسه یدی بنی
 ثنائیمک ایچون بنده قولای قولای برچوق مزیتنر بولوردیکر!
 و «عبدالله جودت نامنی طاشیان شخص» دیمه نك الک

بسیط بر تربیه واک ابتدائی ارکان نراحت وادابه مخالف
 اولدیغنی ده تیقن ایدردیکز . چونکه بو عبدالله جودت
 بر آقاده میدان مأذون وحقوق مدنیه سنه مالک برونطنداشدر .
 وبویله لر شخص دکل ذات درلر . بنم مبعوث نامزدلکم
 دائر شایعه بوتون استانبول و طشره غزنه لری طرفندن
 غایت طبیعی بر حادثه اوله رق قید اولوندیغنی حالده بونک
 یالکز مرحوم ومغفور فقط مظلوم محم ابوالضیافوق
 بکک اوغلی خوجه ولید بکک غزنه سنجه معروض هجوم
 اولسی جالب دقتدر . بویکجه ، ییلدیزلرک نورینی ده
 کسکین کوسترمش اولسه کرکدر . تفریق افکاری تضمن
 ایدن توحید افکار جیلر تلاش ائتمه سینلر . بن مبعوثلغک
 آرقاسندن قوشمیورم وقوشام : مملکتیمه ، ملتیمه ضیا
 وهواقادار الزم بیلدیکم نورانی فکرلری یاشاتیمیه چالیمیه
 بیلیمک ایچون مبعوث اولمایه محتاج ده دکل ؟ بنم بر ققام
 وایکی قولواردرکه بانا دنیانک هر یرنده ، هر زمان حر ،
 مستقل ونورانی بر حیات تأمین ایتشددر :
 «کفاف نفس کفانی ذل مسئله
 وخدمه العلم حتی ینقضی عمری»

دوقتور عبدالله جودت

حر فکر — دوتور بزرگ ایکنجی مکتوبی ده کلهجک
 نسخه مزه درج ایتدکن صوکره خصوصی مطالعه مزی آبریمیه
 درمیان ایدمککز . صوک تلفراف بومکتوبک مهم سطرلری طی
 ایتشددر . اسف !

سیاست واقتصاد

۵

یوسف آقچوره بکک کتایمده طقوزنجی خطابه یی تحلیل
 دوام ایدمککز . شاید دقت فقره لری وار . استحصال وآلیات
 کی مملکتک الک مبهم احتیاجلرینه بوراده تماس ایدیلشدر .
 «تورکیانک صاحبی ، افندیسی کویلودر» سوزینک لطفی
 بیوکدر . «دهموقراسیا» فسونکارلغنی بو مضموندن آلیر .
 فقط کویلونک حقیقه آمر ومدبر اولماسی ، افندی اولماسی
 حقیقتده واقع اولسه بیله بالذات کویلو ایچون محبا خیرلی اولورمی؟
 بانک می اعضای بدنه یوقسه اعضای بدنی می باشه حاکم ومدبر
 اولماسی مسئله سی اورتیه قونور . بو ایکی طرفدن هیچ برینک
 دیکر طرفی خوار کورمه به حق یوقدر . حقیقی آبیق کورمکده
 وسویه مکده یوسف بک نه محذور کوریور؟ هر حالده بو بحث